

POSELSTVÍ PAPEŽE
JANA PAVLA II.
K XXXVI. SVĚTOVÉMU DNI
SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDKŮ
12. KVĚTNA 2002

VYDAL SEKRETARIÁT ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE

PRAHA 2002

(PRO VNITŘNÍ POTŘEBU)

„Internet: nové fórum pro hlásání evangelia“

12. května 2002

Drazí bratři a drahé sestry!

1. Církev v každé době navazuje na dílo započaté v den letnic, kdy apoštolové v moci Ducha Svatého vyšli do jeruzalémských ulic a hlásali evangelium Ježíše Krista mnoha jazyky (srov. *Sk* 2,5–11). V následujících staletích se toto evangelizační poslání rozšířilo do celého světa, protože křesťanství zakořenilo na mnoha místech a naučilo se promlouvat různými jazyky, aby splnilo Kristův příkaz zvěstovat evangelium všem národům (srov. *Mt* 28, 19–20).

Dějiny evangelizace však nejsou jen otázkou zeměpisného rozšíření; církev totiž musela překročit práh četných kultur, což pro hlásání jediného evangelia Ježíše Krista vyžadovalo novou energii a představitost.

Doba velkých objevů, renesance a vynález knihtisku, průmyslová revoluce a zrod moderního světa: i to byly přechodné momenty, které vyžadovaly nové formy evangelizace. Nyní, v době komunikační a informační revoluce, se církev nepochybně ocitá na dalším rozhodujícím prahu. Je proto vhodné, abychom v roce 2002 při tomto Světovém dni sdělovacích prostředků uvažovali nad tématem: „Internet: nové fórum pro hlásání evangelia“.

2. Internet je zajisté novým „fórem“ ve smyslu, jenž tomuto výrazu přikládal antický Řím: veřejný prostor, v němž se vedla politika a obchod, vykonávaly se náboženské povinnosti, v němž se odehrávala velká část společenského života města a projevovaly se přednosti i nedostatky lidské povahy. Fórum bylo rušným a chaotickým městským prostorem, které odráželo převládající kulturu, vytvářelo si však i svou vlastní. Totéž platí také o kybernetickém prostoru, který se coby nová hranice na počátku tohoto tisíciletí otevírá. Stejně jako v jiných dobách je překročení nových hranic doprovázeno směsicí nebezpečí i příslibů, oním pocitem dobrodružství, který charakterizoval i jiná velká období změn. Nový kybernetický svět vybízí církev k velkému dobrodružství využití

jeho výkonnosti, aby zvěstovala evangelní poselství. Tato výzva tvoří podstatu významu, kterého na počátku tohoto tisíciletí nabývá následování Krista a jeho příkaz „Zaješ na hlubinu“: *Duc in altum!* (Lk 5,4)

3. Církev přistupuje k tomu prostředku s realismem a důvěrou. Stejně jako jiné sdělovací prostředky je i on nástrojem, nikoli samoučelným cílem. Internet může být skvělou šancí k evangelizaci, jestliže je používán kompetentně a s jasným vědomím předností i nedostatků, které má. Díky tomu, že internet především poskytuje informace a probouzí zájem, umožňuje první setkání s křesťanským poselstvím zejména mladým lidem, pro které je kybernetický prostor stále více oknem do světa. Je proto důležité, aby křesťanské společenství vynalezlo velmi vhodné způsoby jako pomoci těm, kdo se s křesťanským poselstvím setkají poprvé právě prostřednictvím internetu, aby z virtuálního světa kybernetického prostoru přešli do reálného světa křesťanského společenství.

Internet může v další etapě také usnadnit postup, který evangelizace vyžaduje. Zvláště v kultuře, která neposkytuje oporu, vyžaduje křesťanský život trvalé vyučování a katechezi, a právě možná ta je oblastí, v níž může internet poskytnout vynikající pomoc.

Na síti jsou dnes nesčetné prameny informací, dokumentací a vzdělávacích materiálů o církvi, jejích dějinách a tradici, o jejím učení a úsilí ve všech oblastech na celém světě. Je tedy zřejmé, že ačkoli internet nikdy nebude moci nahradit hlubokou zkušenost s Bohem, kterou může poskytnout jedině liturgický a svátostný život církve, může nicméně nabídnout jedinečný doplňující materiál a podporu nejen při přípravě na setkání s Kristem ve společenství, ale také při povzbuzování nových věřících na právě započaté cestě víry.

4. Přesto se v souvislosti s používáním internetu pro evangelizaci vynořuje několik nezbytných, lze říci logických otázek. Hlavním rysem internetu totiž je, že poskytuje téměř bezbřehý tok informací, z nichž mnohé trvají pouhý okamžik. V kultuře, která staví na pomíjivosti, lze snadno podlehnout názoru, že fakta jsou víc než hodnoty. Internet předkládá řadu pojmů, ale neučí hodnotám. Když jsou však hodnoty zanedbávány, trpí tím samo naše lidství a člověk snadno ztrácí z dohledu svou transcendentní hodnotu. Přes obrovský potenciál dobra jsou všeobecně známy i různé degradující a škodlivé způsoby užívání internetu. Představitelé úřední moci jsou nepochybně zodpovědní za to, aby zaručili, že

tento obdivuhodný nástroj bude sloužit veřejnému blahu a nestane se škodlivým.

Internet také nově a radikálně definuje psychologický vztah člověka k prostoru a času. To, co je hmatatelné, užitečné, okamžitě dostupné přitahuje pozornost. Postupně může chybět podnět k hlubšímu přemýšlení a úvahám, zatímco člověk nezbytně potřebuje čas a vnitřní klid k tomu, aby hodnotil a zkoumal život a jeho tajemství a postupně získával zralou vládu nad sebou a nad okolním světem.

Porozumění a moudrost jsou plodem rozjímavého pohledu na svět a neplynou z pouhého dosažení faktů, třebaže zajímavých. Jsou výsledkem intuice, která proniká k nejhlubšímu smyslu věcí, jejich souvztažnosti a vztahu k veškeré realitě.

Internet coby „forum“, v němž je téměř vše přijatelné a téměř nic trvalé, podporuje navíc relativistický způsob myšlení a někdy povzbuzuje k útěku před osobní zodpovědností a před závazky.

Jakým způsobem tedy máme za těchto okolností rozvíjet moudrost, která nepramení z informací, ale z intuice, moudrost, která chápe rozdíl mezi správným a chybným a řídí se hodnotovým žebříčkem, jenž z tohoto rozdílu plyne?

5. Skutečnost, že prostřednictvím internetu lidé navazují dosud nepředstavitelné množství kontaktů, přináší vynikající možnosti šíření evangelia. Pravdou je však i to, že elektronicky zprostředkované vztahy nikdy nemohou nahradit přímý lidský kontakt, který opravdová evangelizace vyžaduje. Vždyť evangelizace vždy souvisí s osobním svědectvím toho, kdo k ní byl vyslán (srov. Řím 10, 14–15). Jakým způsobem přechází církve od kontaktu umožněného internetem k hlubší komunikaci, kterou vyžaduje křesťanské poselství? Jak rozvíjíme první kontakt a první výměnu informací, kterou internet umožňuje?

Elektronická revoluce nepochybně obsahuje příslib velkého pokroku pro rozvojový svět, ale je tu i možnost, že se stávající nerovnováha de facto prohloubí, protože se zvětšují rozdíly v přístupu k informacím a sdělovacím prostředkům. Jak lze zabezpečit, aby informační a komunikační revoluce, jejímž hlavním nositelem je internet, působila ve prospěch globalizace rozvoje člověka a solidarity, tedy ve prospěch cílů, které jsou těsně spjaty s evangelizačním posláním církve?

Dozvolte mi, abychom si nakonec v těchto obtížných dobách položili jednu otázku: Co můžeme udělat pro to, abychom zajistili, že tento obdi-

vhodný nástroj, který se původně zrodil pro vojenské účely, bude nyní sloužit míru? Může podporovat kulturu dialogu, účasti, solidarity a smíření, bez níž mír nemůže vzkvétat? Církev věří, že to možné je. Aby zajistila tuto skutečnost, je rozhodnuta vstoupit do nového „fóra“ vyzbrojena evangeliem Krista, který je Knížetem Pokoje.

6. Díky internetu se na milionech obrazovek po celém světě objevují miliardy obrázků. Vynoří se z této galaxie obrazů a zvuků Kristova tvář? Zazní jeho hlas? Teprve tehdy, až se ukáže jeho tvář a zazní jeho hlas, pozná svět „radostnou zvěst“ o našem vykoupení. To je cíl evangelizace, a to učiní internet skutečným prostorem pro člověka, protože kde není prostor pro Krista, tam není prostor pro člověka. V tento Světový den sdělovacích prostředků vybízím celou církev, aby odvážně překročila onen nový práh a „zajela na hlubinu“ v internetové síti tak, aby nyní, stejně jako v minulosti, mohlo intenzivní působení evangelia a kultury ukázat světu „Boží velebnost, která je na Kristově tváři“ (2 Kor 4,6). Pán ať žehná všem, kdo pracují ve prospěch dosažení tohoto cíle.

Ve Vatikánu 24. ledna 2002,
v den památky svatého Františka Saleského

Handwritten signature of Johannes Paulus II. in cursive script.